

ÎNCHEIERE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Vamal, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Serviciului Vamal împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Serviciul Vamal și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 august 2016,

c o n s t a t ă:

La 16 noiembrie 2015, Serviciul Vamal a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea acțiunii reclamantul Serviciul Vamal a indicat că la 30 iunie 2015 a recepționat raportul de investigație al Consiliului Concurenței aferent cazului inițiat prin Dispoziția nr. 24 din 04 aprilie 2011 la sesizarea agentului economic ÎCS "Construct Arabesque" SRL împotriva SRL "Romalex Service", SA "Aviatehnologie", SRL "East-Auto-Lada" și SA "Lusmecon".

Drept obiect al sesizării s-a invocat acțiunile anticoncurențiale de colectare a plăților pentru intrarea și staționarea camioanelor în zona de control vamal (terminal) pentru efectuarea operațiunilor de vămuire de către agenții economici: SRL "Romalex Service", SA "Aviatehnologie", SRL "East-Auto-Lada" și SA "Lusmecon", care activează în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Serviciul Vamal. La fel, în raport s-a imputat Serviciului Vamal facilitarea acestor agenți economici, nerespectarea condițiilor de selectare a partenerilor privați, fapt prin care s-a limitat concurența și participarea potențialelor întreprinderi prestatoare de astfel de servicii.

Susține că la 21 iulie 2015, a expedit în adresa Consiliului Concurenței scrisoarea nr. 28-11/8687, prin care a explicat că acordurile de colaborare sus-menționate au fost încheiate cu agenții economici respectivi din necesitatea asigurării unui control vamal eficient și oferirii unor condiții calitative pentru agenții economici importatori/exportatori, condiții care nu puteau fi oferite de către organul vamal, deoarece necesită cheltuieli substanțiale legate de: amenajarea teritoriului, îngrădirea acestuia, construcția de clădiri și rampe de descărcare/încărcare, utilaje de

descărcare/încărcare, supravegherea video a teritoriului, apeduct, canalizare, acces la rețele electrice și telefonice etc., pe care bugetul de stat nu le poate acoperi. În consecință, Serviciul Vamal a fost nevoit să apeleze la sectorul privat, inclusiv și prin publicarea mai multor anunțuri pe pagina web a Serviciului Vamal: www.customs.gov.md, și anume la 29 martie 2010 și respectiv la 27 iulie 2010, la care au răspuns agenții economici sus-vizați, cu care au fost încheiate acordurile date.

Invocă Serviciul Vamal că a încheiat acorduri de colaborare cu toți agenții economici care au prezentat oferte de creare a zonei de control vamal.

Cu atât mai mult, nici până în prezent nu au fost depuse contestație de către alți agenți economici cu privire la desemnarea zonelor de control vamal în cauză, fapt ce denotă caracterul legal al actelor organului vamal.

Declară că nu a acordat careva facilități SRL "Romalex Service", SA "Aviatehnologie", SRL "East-Auto-Lada" și SA "Lusmecon" de ordin fiscal sau de altă natură și nici nu le-a creat situații privilegiate față de alți agenți economici, aceștia depunând declarații vamale, achitând drepturile de import/export aferente și fiind supuși controlului vamal în mod egal.

În ce privește nerespectarea condițiilor de selectate a partenerilor privați prin care s-ar fi limitat concurența și participarea potențialilor întreprinderi prestatoare de servicii, consideră că prevederile Legii nr. 179 din 10 iulie 2008 cu privire la parteneriatul public-privat nu sunt aplicabile prezentei spețe, deoarece zonele de control vamal și serviciile de locațiune descărcare/încărcare prestate nu se regăsesc în Lista bunurilor proprietate a statului sau Lista lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat de către Guvern prevăzute la art. 11 din Legea menționată și Hotărârea Guvernului nr. 419 din 18 iunie 2012.

Mai mult ca atât, intrarea în aceste zone de control vamal (terminale) nu este obligatorie, având în vedere faptul că agenții economici importatori/exportatori își pot vămui liber mărfurile la orice post vamal, chiar și la domiciliul lor (în condițiile legislației în vigoare), iar existența mai multor terminale doar facilitează concurența în domeniu.

Cu toate acestea, prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-63 din 13 octombrie 2015, a fost constatată încălcarea de către Serviciul Vamal a prevederilor art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea concurenței nr. 1103 din 30 iunie 2000, prin crearea neântemeiată de situații privilegiate unor întreprinderi prestatoare a serviciului de terminal și s-a decis ca Serviciul Vamal să desfășoare procedurile de selectare necesare în strictă conformitate cu normele concurențiale în vigoare.

Consideră Serviciul Vamal că decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-63 din 13 octombrie 2015 este ilegală și neântemeiată, deoarece nu a facilitat, nu a restrâns, nu a împiedicat sau denaturat concurența, or, prin publicarea anunțurilor pe pagina sa oficială a adus la cunoștința tuturor agenților economici doritori referitor la ofertele sale la care au avut acces aceștia.

Astfel, cere Serviciul Vamal anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-63 din 13 octombrie 2015 ca fiind ilegală și neântemeiată.

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 august 2016, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, a fost respins apelul declarat de către Serviciul Vamal și menținută hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 august 2016.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare și-au motivat soluțiile prin faptul că după natura juridică a acordurilor de colaborare încheiate între Serviciul Vamal și agenții economici SRL "Romalex Service", SA "Aviatehnologie", SRL "East-Auto-Lada" și SA "Lusmecon", acestea cad sub incidența legislației privind parteneriatul public privat, iar SRL "Romalex Service" și SA "Lusmecon" activează în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Serviciul Vamal.

Au concluzionat instanțele de judecată ierarhic inferioare că prin neorganizarea procedurilor de selectare a partenerilor privați expres prevăzute de legislația în vigoare, Serviciul Vamal a limitat concurența și participarea potențialilor întreprinderi prestatoare de servicii la procedura de selecție prin ce a încălcat prevederile art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 1103 din 30 iunie 2000 cu privire la protecția concurenței, care stipulează că autoritățile administrației publice nu au dreptul să acorde neîntemeiat unor întreprinderi facilități fiscale sau de altă natură, să le creeze o situație privilegiată față de alte întreprinderi care activează pe aceeași piață de mărfuri.

La 29 septembrie 2017, Serviciul Vamal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017 și hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 august 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Serviciul Vamal a invocat că Curtea de Apel Chișinău eronat a aplicat în prezenta speță prevederile Legii nr. 179 din 10 iulie 2008 cu privire la parteneriatul public-privat, sfera de aplicare a cărei nu cuprinde și obiectul contractelor încheiate cu agenții economici SRL "Romalex Service", SA "Aviatehnologie", SRL "East-Auto-Lada" și SA "Lusmecon".

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017 a fost expediată în adresa Serviciului Vamal 23 august 2017 (f.d. 259, vol. I) și recepționată de către recurentă la 25 august 2017 (f.d. 5, vol. II).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Serviciul Vamal la 29 septembrie 2017, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 12 octombrie 2017, în adresa Consiliului Concurenței a fost expediată copia recursului declarat de către Serviciul Vamal, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 20 noiembrie 2017, Consiliul Concurenței a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Serviciul Vamal, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017 și hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 august 2016, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Vamal este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Vamal nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că Curtea de Apel Chișinău eronat a aplicat în prezenta speță prevederile Legii nr. 179 din 10 iulie 2008 cu privire la parteneriatul public-privat, sfera de aplicare a cărei nu cuprinde și obiectul contractelor încheiate cu SRL "Romalex Service", SA "Aviatehnologie", SRL "East-Auto-Lada" și SA "Lusmecon", or, după natura juridică a acordurilor de colaborare încheiate între Serviciul Vamal și respectivii agenți economici acestea sunt asimilate acordurilor care cad sub incidența legii date.

Mai mult ca atât, legislația în vigoare permite parteneriatul public-privat în sistemul vamal, acesta urmând a fi realizat în strictă concordanță cu asigurarea concurenței și transparenței, fapt ce rezultă și din art. 11 lit. u) Cod vamal.

Or, una din atribuțiile organului vamala este de a dezvolta parteneriatul public-privat în domeniul vamal și să colaboreze cu mediul de afaceri.

Afară de aceasta, publicarea anunțurilor de către Serviciul Vamal pe pagina sa web privind solicitarea propunerilor de semnare a acordurilor de colaborare s-a realizat în afara unei proceduri expres reglementate de legislație fără indicarea plenitudinii condițiilor înaintate, inclusiv fără stipularea beneficiilor aduse întreprinderii, duratei

acordului de colaborare și caracterul gratuit al prestațiilor, drept consecință limitând numărul de oferte înaintate.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare deja s-a pronunțat în modul corespunzător

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Serviciul Vamal, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Vamal se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton